

22.05.2017

בהול / דחוף

לכבוד
גב' אסנת מנדל, עו"ד
רח' צלאח א-דין 29
ירושלים 91010

באמצעות פקסימיליה : 02-6467011 ודוא"ל : osnatm@justice.go.il

ח.נ.

הנדון: חידוש הליכים - בג"צ 2630/09 ובג"צ 3200/12

1. בשנים 2009 ו-2012, הוגשו שתי עתירות (בג"צ 2630/09, ובג"צ 3200/12) אשר עניינן הסדרת תחום הגישור ומעמד המגשר (להלן: "העתירות").
2. ביום 1 ביולי 2014, ניתנה החלטה בעתירות, כדלקמן:
5. לאחר ששמענו את טענות הצדדים ועיינו בהודעות העדכון ובתגובות להן, החלטנו כי בשלב זה העתירות מיצו את עצמן ויש למחקן בכפוף לאמור להלן [הדגשה איננה במקור – י.ש.].
...
6. בשל כל הנימוקים שלעיל באנו לכלל מסקנה כי העתירות במתכונתן הנוכחית מיצו את עצמן ויש למחקן. ודוק, ככל שלא תושלם מלאכת התקנת התקנות על ידי המשיבים עד תום שנה אזרחי תזו, תהיה פתוחה דלתו של בית משפט זה לפני העותרים. **אנו סבורים כי טוב יעשו המשיבים אם בתקופה זו יבואו בדיון ודברים עם העותרים לצורך ליבון יתר המחלוקות על מנת שכלל השיקולים הצרכים לעניין יעמדו לנגד עיניה של מחלקת יעוץ וחקיקה במשרד המשפטים בטרם תונח הטיוטה הסופית על שולחנה של שרת המשפטים.**
3. בחלוף השנים, תחום הגישור, על כלל "הפיילוט" שבו, **לא הוסדר**, כלל פניותיו הכתובות של הח"מ לגורמים השונים, נותרו ללא כל מענה, ואם לא די באמור, כיום ישנה כוונה מוצהרת להעמיק ולעגן את המצב הלא-חוקי בתחום הגישור, באופן שלא מותיר כל מנוס מלחזור לבית המשפט העליון הנכבד, לדון שנית בכלל הנושאים.
4. בימים אלו, עומדת בפני ועדת חוק חוקה ומשפט, טיוטת תקנות בתי המשפט (רשימת מגשרים), התשע"ו-2016 (להלן: "תקנות המגשרים"). תקנות המגשרים כוללות בתוכן **פרקים שלמים**, המתייחסים ל"תוכנית התנסות מודרכת", המכונה "פרקטיקום".
5. במהלך בירור העתירות, עלה באופן ברור כי "תוכנית ההתנסות המודרכת" **איננה חוקית**, הן בשל הסתמכותה על "קול קורא", יצור כלאים בלתי חוקי, שנועד לעקוף את חוק חובת המכרזים וכן מאחר שלא ניתן להוציא תובענות מבתי המשפט לגישור ללא קבלת הסכמת הצדדים. לעמדה זו לא הייתה כל תשובה בתשובות שהגישה בזמנו מחלקת בג"צים, מהטעם הפשוט כי **לתוכנית זו אין כל בסיס חוקי**.
6. העובדה כי לאורך השנים, קיוויתי כי **שומרי הסף, הנהלת בתי המשפט ומשרד המשפטים**, ידאגו כי תוכנית בלתי חוקית זו תיפסק, איננה יכולה עוד לעמוד כאשר בכוונת אותם שומרי סף להטמיע את אי החוקיות בתקנות חדשות שבאות להסדיר את מעמד המגשר.
7. לפיכך, אבקש להוציא כבר בשלב זה כל התייחסות לתוכנית ההתנסות המודרכת בתקנות המגשרים.

8. מבלי לפגוע באמור לעיל הרי שראוי לציין כבר בשלב זה, כי לגישתי לא ניתן להסדיר מקצוע, להגביל ולפגוע בחופש העיסוק (לרבות לא את מקצוע המגשר) באמצעות תקנות, קל וחומר, כאשר הוגשה למזכירות הכנסת טיוטת הצעת חוק המגשרים, על ידי ח"כ אורן חזן, אשר עתידה להסדיר את מעמדו החוקי של מקצוע הגישור בחקיקה ראשית.
9. אני משוכנע כי אין כל מחלוקת, הן במישור הציבורי-פוליטי והן במישור המשפטי, כי לא יתכן שיערך דיון בתקנות המגשרים ו/או חס וחלילה יובאו תקנות המגשרים לאישור, כאשר קיימת חלופה בדמות חוק המסדיר בצורה רחבה ומקצועית את מקצוע המגשר.
10. ראוי לציין, כי גם בהקשר לחוק להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה (הוראת שעה), תשע"ה-2014, אין בשלב זה כל דחיפות להסדיר ולקדם את תקנות המגשרים שכן קיימת רשימה זמנית המשרתת את החוק בצורה מלאה, כך שאין כל נחיצות לפגוע בחופש העיסוק ולפגוע בציבור המסוכסכים בתקנות חלקיות כאשר קיימת חלופה ראויה ונכונה משפטית, מקצועית וציבורית.
11. בחלוף 3 שנים ממועד מתן ההחלטה בעתירות, נראה כי קיימות הפרות חוק רבות, אשר אין להן כל אזכור בתקנות המגשרים ו/או בכל תהליך חקיקתי אחר, באופן שמראה כי התנאים שהתווה בית המשפט העליון הנכבד, בהחלטתו, לא קוימו, ובלית ברירה, במידה והעניין לא יוסדר, בכוונתי לעמוד על חידוש הדין בעתירות.
12. לטיפולך והתייחסותך הדחופים אודה.

בב"ח וכבוד רב,

עו"ד יניב שוורצמן

- הגב' איילת שקד, שרת המשפטים, באמצעות דוא"ל: ashaked@knesset.gov.il ופקס: 02-6408402.
- ח"כ ניסן סלומינסקי, יו"ר ועדת חוקה חוק ומשפט, באמצעות דוא"ל: nissan@knesset.gov.il ופקס: 02-6408905.
- עו"ד אייל ינון, יועמ"ש כנסת ישראל באמצעות דוא"ל: hdept@knesset.gov.il ופקס: 02-6753495.